

Stand van zaken aanbevelingen parlementaire verkenning

december 2025

Voortgang aanbevelingen verward onbegrepen gedrag – december 2025

Naar aanleiding van de wens van de Kamer en ter uitvoering van de motie-Mutluer c.s. nemen we de aanbevelingen van de parlementaire verkenning als uitgangspunt. Zoals ook in de hoofdbrief aangegeven, staat de onderliggende opgave daarbij centraal.

Bij de aanbevelingen die als ‘afgerond’ zijn aangemerkt, blijft het programma aandacht besteden aan de opgave die eraan ten grondslag ligt.

1 Coördinatie en probleemeigenaarschap

1 De burgemeester als probleemeigenaar met het AVE-model (aanpak voorkomen escalatie) als model

Het AVE-model is ontwikkeld en kan door iedere gemeente naar eigen inzicht ingezet worden. Het Actieprogramma Grip op Onbegrip (AGO) helpt regio's en gemeenten AVE te implementeren. Naar aanleiding van de evaluatie van AGO in 2026 zal worden gekeken hoe dit kan worden bestendigd.

Deze aanbeveling betreft een voorbeeld van de roep om meer landelijke regie met lokale uitwerking dat nader is toegelicht in de brief. We zullen over de ontwikkelingen op dit vraagstuk in de voortgangsbrieven blijven rapporteren.

Wat de burgemeester als probleemeigenaar nodig heeft nemen we mee in de uitwerking van maatregel 20.

Status: Loopt ●

2 De Levensloopaanpak wordt doorgezet en uitgebreid, en blijft onder verantwoordelijkheid van de ZVH; Er moet duidelijkheid komen over de structurele financiering hiervan en van de ZVH

Uw Kamer wordt over de Levensloopaanpak in de voortgangsbrief Werkagenda aansluiting forensische en reguliere zorg geïnformeerd. We zullen u via die route blijven informeren over de Levensloopaanpak.

Daarnaast lopen de gesprekken over structurele financiering van de Zorg- en Veiligheidshuizen. Het vraagt tijd en zorgvuldigheid om dit verder uit te werken.

Status: Gestart ●

3 Meer uniformiteit in het takenpakket van de zorg- en veiligheidshuizen en meer bekendheid daarvan bij de ketenpartners (bv. de rechtspraak)

Er is inmiddels een landelijk bureau ingericht bij de Zorg- en Veiligheidshuizen dat de ambities uit het landelijk kader vertaalt naar concrete acties, deze coördineert en aanstuurt. Uw Kamer wordt hierover in de laatste voortgangsbrief Werkagenda aansluiting forensische en reguliere zorg over geïnformeerd. We zullen u via die route blijven informeren over de Zorg en Veiligheidshuizen.

Deze aanbeveling betreft een voorbeeld van de roep om meer landelijke regie met lokale uitwerking dat nader is toegelicht in de brief. We zullen over de ontwikkelingen op dit vraagstuk in de voortgangsbrieven blijven rapporteren.

Status: Gestart ●

4 Minister BZK als probleemeigenaar op landelijk niveau

De ambitie is onverminderd groot ten opzichte van het debat 2025. Het vraagt brede inzet van het hele kabinet en daarom een interdepartementaal programma ingericht met een bestuurlijke 'kop'. In de hoofdbrief informeren we u hoe deze rol landelijk en met lokale partners wordt ingevuld.

Status: Loopt ●

5 Coördinatie van overkoepelende wetgevingsagenda door BZK op gebied van informatie-uitwisseling, samenhang tussen verschillende zorgwetten en wetgeving op gebied van huisvesting kwetsbare groepen

In de volgende voortgangsbrief volgt een overzicht van lopende wetgevingstrajecten op gebied van informatie-uitwisseling, zorgwetten en huisvesting die bijdragen aan het verbeteren van de aanpak verward en onbegrepen gedrag. Dit geeft de mogelijkheid vanuit de behoefte van deze groep en de professionals daarom heen politieke beslissingen te nemen. BZK zal echter niet inhoudelijk de wetgeving coördineren, omdat het veelal wetgeving betreft waar reeds coördinatie op loopt vanuit andere departementen.

Status: Nog niet gestart ●

2 E-33 meldingen uitsplitsen

6 Werkafspraken politie E33-meldingen uniform registreren

Onderzoek (kwalitatief) loopt. Uitkomsten hiervan worden begin 2026 verwacht. In de volgende brief zullen we nader ingaan op de uitkomsten van dit onderzoek.

Status: Loopt ●

7 Monitor psychische kwetsbaarheid

Er is door ZonMw de afgelopen maanden verkend of een landelijke monitor meerwaarde biedt ten opzichte van reeds bestaande monitors. Hieruit is gebleken dat het op dit moment te weinig meerwaarde heeft om hierop in te zetten. We beschouwen deze aanbeveling daarom als afgerond. Wel bereidt ZonMw een subsidieoproep om via regionale datamonitoring beter zicht te krijgen op de gezondheidssituatie, aard en omvang van (een deel van de groep) mensen met onbegrepen gedrag en hun zorg- en ondersteuningsbehoeften. Lessen uit deze regionale monitors worden in de evaluatie van het AGO ZonMw programma meegenomen.

Status: Loopt ●

3 Verlichten werklast politie

8 Scherpere triage op de 112-meldkamer

Zoals in de vorige brief gemeld, zijn regio's bezig met (her)inrichting van zorgcoördinatie. Voor GGZ medewerkers is er bewezen meerwaarde om anders samen te werken binnen de zorgcoördinatie en sneller te kunnen overleggen dan directe aanwezigheid op een meldkamer. Wel wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een landelijk handelingskader bij een 112 melding verwarde personen/onbegrepen gedrag. Hierdoor kunnen meldkamers en politie in de toekomst mogelijk efficiënter werken/registreren, maar zij zullen altijd vangnet blijven voor situaties waarin bestaande structuren ontoereikend zijn.

Status: Loopt ●

9 Zorg ervoor dat bekend is dat bij meldingen van niet-acuut verward/onbegrepen gedrag het landelijk Meldpunt Zorgwekkend Gedrag gebeld kan worden, en niet 112

In 2024 heeft het niet acute meldpunt zorgwekkend gedrag bekendheid gekregen door een landelijke campagne die in 2025 zou worden herhaald. De regionale meldpunten hebben echter aangegeven dat ze in problemen komen als we deze landelijke campagne dit jaar herhalen, omdat ze vanwege capaciteitsproblemen de huidige meldingen al niet aankunnen. We geven hier gehoor aan door in te zetten op doorontwikkeling van het meldpunt door het optimaliseren van de werkprocessen en het verduidelijken van de positionering van de meldpunten in de keten door middel van gerichte communicatie.

Status: Loopt ●

10 Zorg ervoor dat in de daklozenopvang (psychische) zorg aanwezig is.

In het kader van vroegsignalering en het verbeteren van het contact met zorgmijders kan het goed zijn om psychische zorg aan te bieden in de maatschappelijke opvang. Gemeenten zijn binnen de Wmo 2015 verantwoordelijk voor het organiseren van opvang en de aanpak van dakloosheid. Zij kunnen dit naar eigen inzicht vormgeven. Gemeenten kunnen de aanwezigheid van psychische hulpverlening in samenspraak met Geestelijke GezondheidsZorg (GGZ)-instellingen, zorgkantoren en de opvanginstelling organiseren. In enkele gemeenten gebeurt dit al. Om gemeenten te ondersteunen zijn we in gesprek met Valente en de VNG over hoe gemeenten dit het beste kunnen organiseren.

Deze aanbeveling betreft een voorbeeld van de roep om meer landelijke regie met lokale uitwerking dat nader is toegelicht in de brief.

Status: Loopt ●

11 Zet in op lokale best practices, zoals functionarissen vroegsignalering en wijk-GGZ/ GGD'ers.

Zoals ook eerder is aangegeven is de vorige voortgangsbrief¹ is er in 2023 vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid 20 miljoen euro voor de inzet van projecten gericht op 'vroegsignalering en opvolging in de wijk' beschikbaar gesteld binnen het Actieprogramma Grip op Onbegrip. Inmiddels zijn er 5 subsidierondes opengesteld. Binnen deze subsidierondes zijn 60 projecten toegekend (variërend in omvang van gemeentelijk niveau tot regionaal), waarbij 115 gemeenten zijn betrokken. De looptijd van deze projecten varieert. De langst lopende projecten zijn eind 2023 gestart en eindigen in 2027. Het Landelijk coördinatiepunt wijk-GGD is ondergebracht bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) en heeft een vervolg gekregen tot halverwege 2028. Dit coördinatiepunt zorgt voor de begeleiding van de lopende projecten en draagt zorg voor het toekomst bestendig maken van de wijk-GGD functie. Naar aanleiding van de evaluatie van AGO in 2026 zal worden gekeken hoe dit kan worden bestendigd.

Deze aanbeveling betreft een voorbeeld van de roep om meer landelijke regie met lokale uitwerking dat nader is toegelicht in de brief. We zullen over de ontwikkelingen op dit vraagstuk in de voortgangsbrieven blijven rapporteren.

Status: Loopt ●

12 Zorg voor continuïteit in de inzet van wijkagenten.

Het belang van aanwezigheid van wijkagenten in de wijk om vroeg en tijdig afwijkend gedrag in wijken te signalen is onomstreden. Dit doen de wijkagenten samen met andere (zorg) partners in de wijk. Het is de norm dat er ten minste één wijkagent per 5000 inwoners moet zijn. De politiecapaciteit staat onder druk daarom zet de politie ook in op niet alleen fysieke aanwezigheid maar ook worden innovatieve concepten ingezet om digitaal bereikbaar en

¹ Kamerstukken II, 2024/25, 25424 nr. 750

toegankelijk te zijn. Hierdoor blijft de beschikbaarheid en benaderbaarheid van de politie met zijn burgers onveranderd.

De ontwikkelingen hierover worden halfjaarlijks vermeld in de voortgangsbrief Politie.

Status: Loopt ●

13. Zorg voor 24/7 beschikbare regionale voorzieningen, die hulp en opvang kunnen bieden in die situaties waarin er geen acuut veiligheidsrisico (meer) aanwezig is en de situatie niet erg genoeg is voor de acute GGZ crisisdienst

Voorzowel desamenlevings- als demensenzelf, is het van belang om personen die anderszins anders in zorg zijn op te vangen. Reguliere maatschappelijke opvang is voor deze doelgroep niet altijd wenselijk, omdat dit invloed heeft op de andere personen die verblijven in de opvang en dit extra expertise vraagt van medewerkers. De staatssecretaris van LMZ heeft toegezegd in gesprek te gaan met BW/MO-instellingen die openstaan voor crisisbedden. Begin 2026 wordt de Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van deze gesprekken. Deze aanbeveling betreft een voorbeeld van de roep om meer landelijke regie met lokale uitwerking dat nader is toegelicht in de brief.

Status: Loopt ●

14. Zorg voor gerichte trainingen voor politieagenten over het herkennen en omgaan met personen met verward/onbegrepen gedrag

De politie beziet voortdurend hoe zij het beste invulling kan geven aan haar taken en welke werkwijzen daarvoor passend zijn. In het kader van de brede aanpak zorg en veiligheid wordt thans bezien hoe op een uniforme wijze invulling gegeven kan worden aan de rol van regisseur zorg en veiligheid binnen elk team. Deze persoon treedt op als vraagbaak over vragen op het brede domein zorg en veiligheid waaronder dus ook de aanpak van personen met verward gedrag. Hierbij is aandacht voor vroegsignalering, preventie en samenwerking met andere (zorg)partners.

De politie is continue in ontwikkeling. We zullen relevante ontwikkelingen blijven noemen in desbetreffende voortgangsbrieven.

Status: Loopt ●

15. Zorg ervoor dat het mogelijk is voor politie om samen met zorgprofessionals op meldingen af te gaan (psycholance, streettriage)

De politie is bezig geweest met een landelijke inventarisatie van initiatieven en projecten op het gebied van personen met verward/onbegrepen gedrag in de eenheden. Deze inventarisatie dient als basis voor rode draden en succesfactoren om te kunnen bepalen op welke initiatieven de politie in wil blijven zetten. Ook de bijbehorende randvoorwaarden komen daarbij aan bod, zoals de 24/7 bereikbaarheid en beschikbaarheid van partners. Er zijn momenteel werkgroepen gestart die bezien welke bestaande initiatieven bijdragen aan de aanbevelingen uit de parlementaire verkenning en hoe deze mogelijk breder kunnen worden toegepast. Naar aanleiding van de evaluatie van AGO in 2026 zal worden gekeken hoe dit kan worden bestendigd.

Deze aanbeveling betreft een voorbeeld van de roep om meer landelijke regie met lokale uitwerking dat nader is toegelicht in de brief. We zullen over de ontwikkelingen op dit vraagstuk in de voortgangsbrieven blijven rapporteren.

Status: Loopt ●

4 Informatie uitwisseling

16. **Zorg voor wettelijke borging van bemoeizorg, door het opnemen van de OGGZ in de Wet publieke gezondheid (Wpg).**

Om te voorzien in een wettelijke grondslag voor de gegevensverwerking van de OGGZ doelgroep is het nodig om de OGGZ taak weer in de wet te expliciteren. Daarom wordt het opgenomen in het Wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams). Als het wetsvoorstel Wams wordt aangenomen, heeft het opnemen van de OGGZ-taak in de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg) geen toegevoegde waarde meer.

Naast de Wams zijn we voornemens om in te zetten op bemoeizorg. Movisie heeft op 17 november hun onderzoek naar bemoeizorg gepubliceerd². In deze handreiking komen ook aanbevelingen rondom het beleid van bemoeizorg naar voren. Naar aanleiding van deze aanbevelingen onderzoeken we mogelijke toekomstige beleidsopties om bemoeizorg te versterken. In de volgende brief zullen we nader ingaan op de toekomstige beleidsopties van bemoeizorg.

Status: Gestart ●

17. **Zet de behandeling van de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) door, met als doel knelpunten weg te nemen in relatie tot gegevensuitwisseling en privacy in het sociaal domein bij de aanpak van meervoudige problematiek**

De nota naar aanleiding van het verslag behorende bij het wetsvoorstel Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) wordt momenteel afgerond. Nader beraad en afstemming met onder andere veldpartijen over het al dan niet bij nota van wijziging regelen dat zonder toestemming van hun cliënt hulpverleners in uitzonderlijke gevallen hun wettelijk beroepsgeheim kunnen doorbreken, is nog gaande en vertraagt de mogelijkheid voor uw Kamer om het wetsvoorstel verder te kunnen behandelen. Dat is uiteraard onwenselijk. De staatssecretaris van LMZ hecht aan een zorgvuldige weging en het voornemen blijft erop gericht uw Kamer zo snel als mogelijk de genoemde nota's te doen toekomen.

De opvolging van deze aanbeveling betreft een voorbeeld van het wegnemen van handelingsverlegenheid bij gegevensuitwisseling die nader is toegelicht in de brief.

Status: Gestart ●

18. **Monitor de inwerktreding en uitvoering van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (Wgs)**

De voorbereidingen voor de invoeringstoets zijn gestart. Het eindrapport zal naar verwachting medio 2026 worden opgeleverd. De werkgroep implementatie WGS is gestart met de inventarisatie van onderwerpen waarop de praktijk nu knelpunten ervaart. Op basis daarvan wordt bekeken waarom het een knelpunt is, wat de impact is en of het binnen de kaders van de WGS en BGS oplosbaar is. De resultaten hiervan worden meegenomen bij de invoeringstoets. Daarnaast wordt bekeken welke tijdelijke oplossingen mogelijk zijn. Zo wordt momenteel met verschillende partijen die geen deelnemer zijn in de zin van de wet, uitgewerkt hoe op een praktische manier invulling gegeven kan worden aan de mogelijkheid die de Wet biedt om partijen uit te nodigen voor incidentele deelname als dat nodig is voor een specifieke casus.

De opvolging van deze aanbeveling betreft een voorbeeld van het wegnemen van handelingsverlegenheid bij gegevensuitwisseling die nader is toegelicht in de brief.

Status: Loopt ●

² Movisie (2025), *Bemoeizorg, zo organiseer je dat*.
Beschikbaar via: <https://www.movisie.nl/publicatie/bemoeizorg-zo-organiseer-je-dat>

19. Faciliteer op regionaal/gemeentelijk niveau dat ketenpartners elkaar bij individuele casus met verwarde personen leren kennen en op de hoogte zijn van elkaars taken.

De aanbevelingen uit de parlementaire verkenning volgen we op met de praktijk. Een lerende aanpak staat centraal zodat wat we landelijk doen ook aansluit bij wat lokaal werkt. Hiertoe sluiten we aan bij een aantal (ongeveer vijf) lokale praktijktafels waar burgemeesters al een trekkende rol hebben genomen en de lokale agenda aansluit bij de aanbevelingen uit de parlementaire verkenning. Bijvoorbeeld Nieuwegein, waar de burgemeester na het incident in februari van dit jaar ‘de hele keten aan tafel’ heeft gezet en met elkaar verbindt. De (ambassadeurs van) praktijktafels voeden de ‘bestuurlijke kop’ van het interdepartementale programma.

De bureaus van de 31 regionale Zorg- en Veiligheidshuizen hebben de rol van kennisknooppunt voor domein overstijgende zorg- en veiligheidsproblematiek in hun regio. We zijn met de vereniging Nederlandse Zorg- en Veiligheidshuizen in gesprek over de uitvoering van deze rol zodat ook aan deze aanbeveling daadwerkelijk uitvoering kan worden gegeven. Het gaat hierbij dan om kennissessies, trainingen, meeloopdagen, leer- en reflectiesessies die op het domein van overstijgende casuïstiek kunnen worden georganiseerd.

Zoals in de vorige voortgangsrapportage³ al werd aangegeven draagt het Actieprogramma Grip op Onbegrip bij aan de versterking van de samenwerking tussen ketenpartners binnen het zorg-, veiligheids- en sociaal domein die te maken hebben met personen met onbegrepen gedrag. Dit gebeurt zowel op regionaal als op gemeentelijk niveau. Een belangrijk onderdeel is dat betrokken partners betere structurele samenwerkingsafspraken maken en elkaar beter weten te vinden, zodat ze bij individuele casussen goed op de hoogte zijn en samen kunnen doen wat nodig is. Het Actieprogramma stimuleert op verschillende manieren het continu leren en verbeteren binnen deze samenwerkingsverbanden. Rollenspellen, meelopen met elkaar en periodieke overleggen zijn concrete manieren om de afstemming en samenwerking te verbeteren.

De aanbeveling beschouwen we als afgerond. Het leren maakt een blijvend onderdeel uit van het programma. We zullen hier in de voortgangsbrieven over blijven rapporteren.

Status: Loopt ●

³ Kamerstukken II, 2024/25, 25424 nr. 750

5 Meer mogelijkheden tot (gedwongen) hulpverlening bij zorgmijders

20. Verken welke mogelijkheden er zijn tot opleggen van gedragsaanwijzingen door de burgemeester

Voor wat betreft de bevoegdheid van de burgemeester om een procedure tot gedwongen zorg te starten op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (Wzd) is het ministerie van VWS op dit moment bezig met een traject tot wijziging van de wet. In de wijziging wordt een gelijklopende spoedprocedure (crisismaatregel) voor beide wetten voorgesteld en de mogelijkheid van de burgemeester tot het geven van een bevel voor de tenuitvoerlegging van een crisismaatregel. De hoorplicht van de burgemeester bij de crisismaatregel van de Wvggz wordt geschrapt. Daarnaast wordt er een gegevensdelingsgrondslag tussen ggz en gemeente in de Wvggz bij beëindiging van de gedwongen zorg en een meldpunt en verkennend onderzoek in de Wzd toegevoegd. Dit zou de uitvoering voor de burgemeester en gemeente makkelijker dienen te maken.

De burgemeester heeft daarnaast nog andere bevoegdheden om in te grijpen, onder andere via de wet Aanpak woonoverlast. Komende periode zal nader met gemeenten en burgemeesters worden onderzocht of en wat additioneel nodig is in de aanpak rondom verward en onbegrepen gedrag.

Status: Loopt ●

6 Inzet ervaringsdeskundigen

21. Maak meer gebruik van (betaalde) ervaringsprofessionals in de hulpverlening aan personen met verward/onbegrepen gedrag

Zoals ook in de vorige voortgangsrapportage is aangegeven is in alle subsidierondes van het actieprogramma Grip op onbegrip van Zonmw ervaringsdeskundigheid een voorwaarde. Daardoor worden alle aanvragen ook beoordeeld op of de inzet van ervaringsdeskundigheid betekenisvol en passend is. Tijdens de looptijd van de projecten wordt er door ZonMw gevraagd naar de inzet van ervaringsdeskundigheid in de voortgangs-, eindverslagen en voortgangsgesprekken.

Deze aanbeveling betreft een voorbeeld van de roep om meer landelijke regie met lokale uitwerking dat nader is toegelicht in de brief. We zullen over de ontwikkelingen op dit vraagstuk in de voortgangsbrieven blijven rapporteren.

Status: Loopt ●

7 Huisvesting en verblijfsplekken

22. Zorg ervoor dat de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) verantwoording draagt voor het beleid ten aanzien van huisvesting van mensen met verward/onbegrepen gedrag

Voor het deel van de groep dat zelfstandig kan wonen (met zorg of begeleiding) zet de minister van VRO zich in om zo snel mogelijke passende huisvesting te vinden. In het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting wordt geregeld dat deze groepen in elke gemeente moeten worden opgenomen in de urgentieregeling. Daarnaast verplicht het wetsvoorstel gemeenten om regionale afspraken te maken over de evenwichtige verdeling van de woonopgave van wettelijk verplichte urgent woningzoekenden. Op die manier wordt gericht gestuurd op een passende bijdrage van alle gemeenten aan deze opgave.

Deze aanbeveling betreft een voorbeeld van meer opvang en passende woonplekken die nader is toegelicht in de hoofdbrief.

Status: Loopt ●

23. Voeg in de Nationale Woon- en Bouwagenda, in het bijzonder onder de vlag van het programma ‘een thuis voor iedereen’, de diverse initiatieven op gebied van huisvesting samen en monitor deze.

De stand van zaken is ongewijzigd ten opzichte van de vorige voortgangsbrief.

Deze aanbeveling betreft een voorbeeld van meer opvang en passende woonplekken die nader is toegelicht in de hoofdbrief.

Status: Loopt ●

24. Voor de personen met verward/onbegrepen gedrag voor wie het niet mogelijk is zelfstandig te wonen in de huidige maatschappij, moeten meer plaatsen/bedden in zorginstellingen beschikbaar komen.

Momenteel woont een grote groep personen met verward/onbegrepen gedrag zelfstandig, terwijl die regelmatig niet goed in staat is voor zichzelf te zorgen. Voor sommigen geldt dat zij helemaal niet zelfstandig kunnen wonen. Zijzelf en omwonenden ondervinden hiervan veel hinder. Passende zorg of begeleiding is essentieel bij huisvesting van deze groep personen om overlast en andere problemen te voorkomen. Maar voor een deel van deze personen is een andere passende vorm van wonen nodig. Diverse woonconcepten worden op dit moment ingezet, zoals Skaeve Huse en vormen van begeleid en gemengd wonen. Het wetsvoorstel Versterking regie op de volkshuisvesting verplicht gemeenten een volkshuisvestingsprogramma vast te stellen, waarin zij onder meer de woon- en bijbehorende zorgbehoefte van aandachtsgroepen in kaart dienen te brengen en de invulling van de woonopgave aangeven. Voor specifiek de groep met een Wlz indicatie zijn we bezig met de volgende dingen:

- Actieplan ‘Passende langdurige zorg voor dakloze mensen’: er zijn pilots gestart in 10 regio’s om de regionale samenwerking te verbeteren voor deze groep. Doel hiervan is om sneller passende (Wlz) plekken te realiseren bij urgente bemiddelingsvragen waarbij dakloosheid dreigt of speelt.
- Werkagenda ‘Een betekenisvol leven met een langdurige psychische aandoening’: een van de actielijnen betreft Passende ondersteuning en zorg in complexe situaties met oa:

Zorgkantoren brengen voor complexe zorg in kaart wat de vraag en het aanbod in de regio is. Per regio wordt bepaald welke thema's prioriteit krijgen waarna zorgkantoren een plan van aanpak opstellen om vraag en aanbod beter op elkaar te laten aansluiten. En realisatie van meer passende woonzorg-concepten en voorzieningen.

Het is belangrijk dat er voor mensen met een hoog-complexe zorgvraag – zoals een deel van de personen met verward/onbegrepen gedrag - voldoende, passend zorgaanbod is: cruciale ggz. Voor cruciale ggz heeft SJPS in het Integraal Zorgakkoord, Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord en in het bestuurlijk overleg (BO) cruciale ggz afspraken gemaakt met landelijke partijen, met als doel te sturen op beschikbaarheid en borging van cruciale ggz. Uitgangspunt is dat de zorgvraag leidend is. Elke regio legt op grond van de zorgvraag en regionale wachtlijsten de puzzel over welk aanbod nodig is. Daarbij zijn afspraken gemaakt die bijdragen aan borging van cruciale ggz. Zo is afgesproken dat er t/m 2026 geen aanbod verdwijnt om financiële redenen, en onderzoekt de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) op dit moment op welke wijze budgetbekostiging met inkoop in representatie voor een groter deel van de acute keten (HIC en IHT) kan bijdragen aan het borgen van de beschikbaarheid van deze zorg. Per 1 maart 2025 heeft het Zorginstituut in opdracht van SJPS de landelijke tafel cruciale ggz opgericht. Ggz-Aanbieders en verzekeraars kunnen knelpunten in aanbod van plaatsen/bedden inbrengen op deze tafel, ook rond beveiligde bedden. Ook kunnen partijen aan de landelijke tafel advies vragen bij voornemens voor o.a. het anders inrichten van bovenregionaal ggz-aanbod. Ook in het AZWA zijn afspraken gemaakt om de toegankelijkheid van de ggz te verbeteren, specifiek voor mensen met een complexe zorgvraag. Het gaat dan onder meer om het realiseren van meer behandelcapaciteit in de ggz en het schrappen van exclusiecriteria bij ggz-aanbieders.

De opvolging van deze aanbeveling betreft een voorbeeld van meer opvang en passende woonplekken die nader is toegelicht in de hoofdbrief.

Status: Loopt ●

Moties en beantwoording

Tijdens het Debat over de parlementaire verkenning Verward/onbegrepen gedrag en veiligheid van 28 mei 2025⁴ heeft uw Kamer een zevental moties met betrekking tot de interdepartementale aanpak Verward/onbegrepen gedrag aangenomen. In deze brief geven wij u aan op welke wijze het kabinet aan deze moties uitvoering geeft.

1 Motie van het lid Mutluer (GL-PvdA) c.s.⁵ verzoekt de regering werk te maken van de opvolging van alle aanbevelingen van de parlementaire verkenning, waaronder:

- doorzetting van de Levensloopaanpak borgen via de Zorg- en Veiligheidshuizen;
- scherpere triage op de 112-meldkamer en hiervoor de uitsplitsing en eenduidige registratie van meldingen van personen met verward/onbegrepen gedrag mogelijk maken;
- succesvolle pilots rond lokale initiatieven, outreachende hulp in wijken, vroegsignalering, wijk-GGD'ers en samenwerking politie/zorg landelijk opschalen;
- verkenning van de mogelijkheden tot opleggen van gedragsaanwijzingen door de burgemeester en het wegnemen van drempels hiervoor;
- bemoeizorg wettelijk verankeren via de Wams;
- in kaart brengen welke knelpunten er nog zijn op het gebied van gegevensuitwisseling bij de aanpak van personen met verward gedrag;
- zorgen voor voldoende en passende woon(zorg)plekken, waaronder Skaeve Huse, met landelijke uitrol waar wenselijk;
- in kaart brengen hoeveel extra plaatsen/bedden in zorginstellingen beschikbaar kunnen worden gesteld voor personen met verward/onbegrepen gedrag voor wie het niet mogelijk is zelfstandig te wonen en meer prikkelarme shortstay opvangplekken creëren;
- daarbij de structurele coördinatie te beleggen bij de Minister van BZK als procesregisseur met betrekking tot de aanpak rondom personen met verward/onbegrepen gedrag ook na 2026;
- de Kamer hier halfjaarlijks over te rapporteren, inclusief een overzicht van alle financiële middelen rondom personen met verward en onbegrepen gedrag gekoppeld aan de begrotingscyclus (begroten en verantwoorden)

Beantwoording: Deze motie is beantwoord in de hoofdbrief en in deze bijlage, specifiek in aanbeveling 2, 8, 11, 20, 16, 17, 18, 23, 24 en 4. Met betrekking tot het overzicht van alle financiële middelen rondom personen met verward/onbegrepen gedrag heeft het kabinet uw kamer in maart jl. geïnformeerd⁶. Uw Kamer zal hierover nader worden geïnformeerd via de begrotingscyclus. Met de toelichting in de hoofdbrief op de inrichting van het programma, waarbij we de aanbevelingen van uw Kamer als uitgangspunt nemen voor het interdepartementale programma, beschouwen we de beantwoording van deze motie als afgedaan.

2 Motie van het lid Van Nispen (SP) en van het lid Dobbe (SP)⁷ verzoekt de regering vanuit de verschillende budgetten en domeinen, te weten de Wlz, Wmo, Zvw en Wfz, middelen bij elkaar te leggen om voor de naar schatting 1.500 mensen met ernstig verward en gevaarlijk gedrag de meest noodzakelijke interventies aaneengesloten te kunnen (blijven) uitvoeren, die leiden tot meer zorg, veiligheid en plekken, waarbij meer professionele beoordelingsruimte wordt geboden aan de zorgprofessionals om te doen wat nodig is.

⁴ Handelingen II 2024/2025, nr. 89, item 11

⁵ Kamerstukken II, 2024-2025, 25 424 nr. 754

⁶ Kamerstukken II, 2024/25, 25 424 nr. 729

⁷ Kamerstukken II, 2024-2025, 25 424 nr. 755

Beantwoording: Deze motie wordt beantwoord in de Kamerbrief Werkagenda aansluiting reguliere en forensische zorg. We beschouwen de beantwoording van deze motie als afgedaan.

- 3 **Motie van het lid Van Nispen (SP) en het lid Mutluer (GL-PvdA)**⁸ verzoekt de regering zo spoedig mogelijk met concrete voorstellen te komen die leiden tot betere triage, en te zorgen dat meldingen over personen met verward gedrag goed worden ingeschat en de juiste zorgprofessional eropaf wordt gestuurd, samen met of in plaats van de politie.

Beantwoording: Zie aanbeveling 8 en 15. We zullen over de voortgang blijven rapporteren. We beschouwen de beantwoording van deze motie als afgedaan.

- 4 **Motie van het lid Van Nispen (SP) en het lid Westerveld (GL-PvdA)**⁹ verzoekt de regering te stimuleren dat in de daklozenopvang psychische zorg aanwezig is en hiermee invulling te geven aan de parlementaire verkenning Verward/onbegrepen gedrag op dit punt.

Beantwoording: Zie aanbeveling 10. We beschouwen de beantwoording van deze motie als afgedaan.

- 5 **Motie van het lid Six Dijkstra (NSC)**¹⁰ verzoekt de regering in kaart te brengen welke belemmeringen zich voordoen in het kader van vroegsignalering door medewerkers van woningcorporaties van verward en zorgwekkend gedrag; verzoekt de regering te bevorderen dat deze medewerkers hier op een laagdrempelige manier meldingen over kunnen doen en, indien dat noodzakelijk is, een aanvullende wetswijziging hiertoe voor te bereiden.

Beantwoording: De uitvoering van deze motie krijgt zijn weerslag in het wetsvoorstel 'wijziging Woningwet i.v.m. bijzondere gegevensuitwisseling voor woningcorporaties'. Dit wetsvoorstel is van 12 november 2024 tot en met 6 januari 2025 in openbare consultatie gegeven. Hierop zijn 28 openbare reacties ontvangen waarin verschillen argumenten voor en tegen het wetsvoorstel tot uiting komen. Verder is op 5 augustus 2025 een advies van de Autoriteit Persoonsgegevens ontvangen. In dit advies uit de AP fundamentele bezwaren. Momenteel worden de consultatiereacties en het advies van de AP bestudeerd en beziet de minister van VRO of het wetsvoorstel aanpassingen behoeft. Begin 2026 wordt een volgende stap in het wetgevingsproces verwacht.

We beschouwen de beantwoording van deze motie als afgedaan.

- 6 **Motie Krul (CDA) en Bikker (CU)**¹¹ verzoekt de regering om voorafgaand aan de behandeling van de Wet vervanging abonnementstarief Wmo 2015, concrete kaders te delen met de Kamer van de invulling van een wettelijke verankering van de bemoeizorg in de Wmo.

Beantwoording: Zie aanbeveling 16 voor de voortgang op bemoeizorg. We beschouwen de beantwoording van deze motie als afgedaan.

⁸ Kamerstukken II, 2024-2025, 25 424 nr. 756

⁹ Kamerstukken II, 2024-2025, 25 424 nr. 757

¹⁰ Kamerstukken II, 2024-2025, 25 424 nr. 758

¹¹ Kamerstukken II, 2024-2025, 25 424 nr. 759

- 7 **Motie Eerdmans (JA21) en Bikker (CU)**¹² verzoekt het kabinet een landelijk programma Skaeve Huse vorm te geven en bij de begroting voor 2026 hiervoor voldoende middelen te reserveren.

Beantwoording: Vanuit het ministerie van VWS worden gemeenten al breed ondersteund bij de huisvesting van personen met verward/onbegrepen gedrag en andere aandachtsgroepen, bijvoorbeeld vanuit de middelen van het Nationaal Actieplan Dakloosheid en het actieplan dakloze mensen met een WLZ-indicatie. In het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting, dat op dit moment in de Eerste Kamer ligt voor behandeling zitten verschillende elementen die zorgen dat gemeenten regie kunnen voeren over de huisvestingsvraag van personen met onbegrepen/verward gedrag. Die regie kan onder andere worden gevoerd door middel van het verplichte volkshuisvestingsprogramma, waarin gemeenten de huisvestingsopgave van onder andere personen met verward/onbegrepen gedrag in beeld moeten brengen en woonconcepten als Skaeve Huse kunnen inzetten om in (een deel van) deze huisvestingsopgave te voorzien. Dit is een gemeentelijke taak. Het realiseren van huisvestingsconcepten voor personen met onbegrepen/verward gedrag zoals Skaeve Huse wordt ook financieel ondersteund. Dit jaar was €30 miljoen beschikbaar voor een nieuwe tranche van de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen, om betaalbare woningen voor aandachtsgroepen te financieren. Onder de aandachtsgroepen vallen ook personen met verward/onbegrepen gedrag. Voor wat betreft de middelen tot en met 2030 heeft uw Kamer op 19 mei 2025 een brief ontvangen waarin wordt uiteengezet hoe dit kabinet de middelen die beschikbaar zijn voor de woningbouw inzet om gemeenten te ondersteunen om betaalbare woningen te realiseren. Het kabinet reserveert voor specifieke bouwopgaven met hogere kosten circa € 900 miljoen om gemeenten hiervoor extra te ondersteunen. De extra steun is beschikbaar voor woningbouw in kwetsbare gebieden, het versterken van de ambtelijke capaciteit bij gemeenten en specifieke bouwopgaven voor het realiseren van zorggeschikte en geclusterde woningen.

Wij herkennen de positieve ervaringen met Skaeve Huse die in de motie Eerdmans/Bikker¹³ worden genoemd en wij zijn met de indieners van mening dat het wenselijk is dat gemeenten dit woonconcept zo goed mogelijk benutten. Aan de eerdere motie Eerdmans/Bikker over dit onderwerp¹⁴ is invulling gegeven door de staatssecretaris van VWS in de voortgangsrapportage Nationaal Actieplan Dakloosheid en Beschermd wonen van 4 juni 2024¹⁵. Daarbij is gewezen op de verschillende lopende programma's en initiatieven waar het stimuleren van Skaeve Huse onderdeel van uitmaakt of uit zou kunnen gaan uitmaken, en op het bekend maken van praktijkervaringen bij het realiseren van Skaeve Huse. De invulling van de eerdere motie Eerdmans/Bikker is naar het oordeel van het kabinet een passende wijze om op landelijk niveau Skaeve Huse waar deze gewenst zijn te stimuleren

Met alle lopende initiatieven en regelingen wordt een passende invulling gegeven aan de verantwoordelijkheid die het kabinet kan nemen, omdat huisvesting een lokale aangelegenheid is en lokaal de keuze moet worden gemaakt welke woonconcepten het meest nodig en nuttig zijn. Lokaal moeten gemeenten, corporaties, projectontwikkelaars, zorgaanbieders en zorgkantoren samenwerken om passende huisvesting te realiseren door in te zetten op nieuwbouw, flexwonen en door het beter benutten van bestaande woonruimte. Een landelijk programma specifiek gericht op één woonconcept doet onvoldoende recht aan de noodzaak om lokaal ruimte te laten aan partijen om hier een vrije afweging in te maken.

¹² Kamerstukken II, 2024-2025, 25 424 nr. 760

¹³ Kamerstukken II, 2024-2025, 25 424 nr. 760

¹⁴ Kamerstukken II, 2024-2025, 36410-XVI-91

¹⁵ Kamerstukken II, 2024-2025, 29 325, nr. 159

Toezeggingen

Tijdens het Debat over de parlementaire verkenning Verward/onbegrepen gedrag en veiligheid van 28 mei 2025¹⁶ zijn er zeven toezeggingen gedaan. In deze brief geven wij u aan op welke wijze het kabinet aan deze toezeggingen uitvoering geeft.

- 1 De staatssecretaris van Jeugd, Preventie en Sport komt schriftelijk terug op de vragen van het lid Six Dijkstra¹⁷ (Handelingen II 2024/2025, 202508-002) over de mogelijkheid om aan het meldpunt 0800-1205 ook een driecijferig nummer te verbinden.

Beantwoording: Tijdens het plenaire debat van 28 mei 2025 is door NSC gevraagd te onderzoeken of het niet acute meldpunt zorgwekkend gedrag niet beter een driecijferig nummer kan worden in plaats van het huidige 0800-1205. De toenmalige staatssecretaris van Jeugd, Preventie en Sport heeft toegezegd dit te onderzoeken. Het voordeel van een driecijferig nummer is dat het goed herkenbaar is, laagdrempelig en mensen dit snel zullen onthouden. We zien echter ook nadelen zoals het gevaar dat het nummer tot verwarring leidt en vertraging oplevert bij het huidige acute meldnummer 112. Mensen kunnen ook valse verwachtingen hebben door de aard van het driecijferig nummer en teleurgesteld worden dat zij niet 24/7 iemand aan de lijn kunnen krijgen en er dus niet direct wordt gehandeld. Bovendien vergt een nummer wat laagdrempelig is en makkelijk te bereiken ook iets van een professionele organisatie zoals bijvoorbeeld bemoeizorg in gemeenten die dit kan opvangen en verder brengen. Regionale meldpunten en bemoeizorgteam geven nu al aan dat zij de meldingen amper aankunnen en dat het niet hun voorkeur heeft de landelijke campagne dit jaar te herhalen. Meer bekendheid leidt namelijk tot een grote stijging van de meldingen die door het huidige personeel niet kan worden opgevangen. Tot slot is het inregelen van een driecijferig nummer een tijdrovende klus met veel wettelijke stappen (waaronder een uitvoeringstoets van de ACM). Driecijferige nummers zijn bovendien in Europa gereserveerd voor harmonisatienummers en er moet worden gekeken of ze niet al zijn gereserveerd. Het geeft ook precedentwerking voor toekomstige vragen. Bovenstaande argumenten heeft ons ertoe doen besluiten niet in te zetten op een driecijferig nummer maar de focus te leggen op het doorontwikkelen van het niet acute meldnummer zorgwekkend gedrag zelf en het verbeteren van de positionering van de meldpunten in de keten.

- 2 De minister van Justitie en Veiligheid komt terug op de vraag van het lid Michon-Derkzen¹⁸ over de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden en de Zorg- en Veiligheidshuizen.

Beantwoording: Zie aanbeveling 18.

- 3 De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport sturen rond de zomer een brief over de aanpassing van artikel 2.3 van de Wet forensische zorg, inclusief de concretisering van de maatregelen en een helder tijdpad¹⁹.

Beantwoording: Het kabinet zal in de Kamerbrief Werkagenda aansluiting reguliere en forensische zorg toelichten hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.

¹⁶ Handelingen II 2024/2025, nr. 89, item 11

¹⁷ Handelingen II 2024/2025, 202508-002

¹⁸ Handelingen II 2024/2025, 202508-003

¹⁹ Handelingen II 2024/2025, 202508-004

- 4 De staatssecretaris voor Jeugd, Preventie en Sport stuurt na de publicatie van het Zorgakkoord een brief aan de Kamer over wat dit betekent voor de ggz²⁰.

Beantwoording: Zie aanbeveling 24.

- 5 De staatssecretaris voor Langdurige en Maatschappelijke Zorg zal in gesprek gaan met gemeenten over de mogelijkheden van de 24/7-opvang en zal de Kamer hierover eind 2025 informeren²¹.

Beantwoording: Zie aanbeveling 13.

- 6 De staatssecretaris voor Langdurige en Maatschappelijke Zorg zal gesprekken voeren met gemeenten over wachtlijsten voor time-outplekken en de Kamer hierover eind 2025 informeren²².

Beantwoording: Zie aanbeveling 13.

- 7 De staatssecretaris voor Jeugd, Preventie en Sport komt per brief terug op de vraag van het lid Michon-Derkzen²³ over hoe de Levensloopaanpak te versnellen is.

Beantwoording: Zie aanbeveling 2, deze toezegging wordt beantwoord in de Kamerbrief Werkagenda aansluiting reguliere en forensische zorg.

²⁰ Handelingen II 2024/2025, 202508-005

²¹ Handelingen II 2024/2025, 202508-006

²² Handelingen II 2024/2025, 202508-007

²³ Handelingen II 2024/2025, 202508-008